

23 OCT 2004

PCT/SE 03/00556

PRV

PATENT- OCH REGISTRERINGSVERKET
Patentavdelningen

**Intyg
Certificate**

*Härmed intygas att bifogade kopior överensstämmer med de
handlingar som ursprungligen ingivits till Patent- och
registreringsverket i nedannämnda ansökan.*

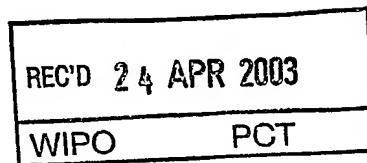
*This is to certify that the annexed is a true copy of
the documents as originally filed with the Patent- and
Registration Office in connection with the following
patent application.*

(71) *Sökande* Sandvik AB, Sandviken SE
Applicant (s)

(21) *Patentansökningsnummer* 0201042-9
Patent application number

(86) *Ingivningsdatum* 2002-04-05
Date of filing

Stockholm, 2003-04-08

*För Patent- och registreringsverket
For the Patent- and Registration Office*

Görel Gustafsson

*Avgift
Fee*

PRIORITY DOCUMENT
SUBMITTED OR TRANSMITTED IN
COMPLIANCE WITH
RULE 17.1(a) OR (b)

PATENT- OCH
REGISTRERINGSVERKET
SWEDEN

Postadress/Adress
Box 5055
S-102 42 STOCKHOLM

Telefon/Phone
+46 8 782 25 00
Vx 08-782 25 00

Telex
17978
PATOREG S

Telefax
+46 8 666 02 86
08-666 02 86

BEST AVAILABLE COPY

Tillverkningsförfarande för ett värmeelement av molybdensilicidtyp, jämte ett värmeelement.

Föreliggande uppföring hänför sig till ett förfarande för
5 tillverkning av ett värmeelement av molybdensilicidtyp jämte
ett värmeelement.

I de svenska patenten nr 0003512-1 och 0004329-9 beskrives
elektriska motståndselement av molybdensilicidtyp. Enligt
10 patentet 0003512-1 innehåller värmeelementets motståndsmate-
rial $Mo(Si_{1-x}Al_x)_2$, där detta material bringas innehålla alumini-
um i tillräcklig grad för att pestbildning väsentligen
förhindras.

15 Det har nämligen visat sig att när ett sådant material oper-
eras vid ett temperaturintervall av 400 - 600 °C bildas ingen
eller endast mycket liten mängd pest. Pest bildas genom att
MoSi₂ och O₂ bildar MoO₃.

20 Att pestbildningen kraftigt minskar eller försvinner beror på
att Al₂O₃ bildas på elementets yta.

Enligt en föredragen utföringsform bringas x ligga i inter-
vallet 0.2 - 0.6.

25 Det andra patentet nr 0004329-9 avser ett förfarande för att
öka livslängden för värmeelement väsentligen bestående av
molybdendisilicid samt legeringar av detta grundmaterial, där
elementet opererar vid en hög temperatur.

30 Enligt patentet bringas värmeelementet att innehålla alumini-
um i tillräcklig grad för att ett stabilt, långsamt växande

skikt av aluminiumoxid ska upprätthållas på värmeelementets yta.

Enligt ett föredraget utförande bringas värmeelementets material innehålla $Mo(Si_{1-x}Al_x)_2$, där x ligger i intervallet 0.2 - 0.6.

Ett material av molybdensilicidtyp med aluminium har visat sig uppvisa förbättrade korrosionsegenskaper både vid låg och hög temperatur.

Vid tillverkning av dylika material blandas ofta $MoSi_2$ pulver med oxidiska råmaterial såsom aluminosilikater. När råmaterialet bentonitlera används erhålls en relativt låg smältpunkt som bidrar till s.k. smältfassintring resulterande i tät material innehållande $MoSi_2$ samt en andel om 15 - 20 vol% aluminiumsilikat.

Bentonitlera har olika sammansättningar. Vissa bentoniter innehåller 60 vikts% SiO_2 och vissa innehåller drygt 70 vikts% SiO_2 . Innehållet av Al_2O_3 varierar men ligger normalt mellan 13 - 20 vikts%. Smältpunkten varierar mellan omkring 1200 - 1400 °C.

Bentonitlera innehållande huvudsakligen SiO_2 kan användas vid tillverkning av värmeelement innehållande $Mo(Si_{1-x}Al_x)_2$. Vid sintring med en Al - legerad silicid sker härvid en kemisk utbytesreaktion där syrets högre affinitet till Al än till Si leder till att Si lämnar aluminiumsilikatet och går till siliciden orskat av att Al lämnar siliciden och sugs upp av oxidfasen. Denna utbytesreaktion bidrar även till en förbättrad sintringsbarthet hos kompositmaterialet. Det slutliga

materialet innehåller väsentligen en Al - utarmad $Mo(Si_{1-x}Al_x)_2$, där oxidfasen i allt väsentligt innehåller Al_2O_3 .

Det normala tillverkningsförfarandet är att molybden, kisel och aluminium i pulverform blandas och antändes, normalt under skyddsgasatmosfär. Detta ger en kaka av materialet $Mo(Si_{1-y}Al_y)_2$, där y är större än x i formeln ovan på grund av nämnda utbytesreaktion. Reaktionen är exotermisk. Därefter krossas kakan och finmåles till en partikelstorlek av normalt 1 - 20 mikrometer. Detta pulver blandas med bentonitlera så att ett våtkeramiskt material bildas. Materialet extruderas och torkas till en stång med det blivande elementets diameter. Därefter sintras materialet vid en temperatur överstigande ingående komponenters smälttemperatur.

Det föreligger dock ett problem med element av föreliggande slag. Detta problem är att den oxid som bildas på elementets yta, nämligen Al_2O_3 , ibland skalar, dvs lossnar från elementytan, vid cyklistisk drift.

En skalande oxid ger ett sämre skydd mot fortsatt oxidation av aluminium som snabbare utarmas ur elementets ytskikt. En skalade oxid kan dessutom förörena den ugn i viket elementet är monterat med risk för att prestanda och utssende hos värmebehandlade produkter i ugnar med dylika element kraftigt försämrar. Detta begränsar således användandet av dylika element i värmningsprocesser.

Föreliggande uppfinning löser detta problem.

Föreliggande uppfinning hänpör sig således till ett förfarande för tillverkning av ett värmeelement väsentligen bestående av molybdensilicidtyp och legeringar av detta grundmaterial,

och utmärkes av, att ett material väsentligen innehållande $Mo(Si_{1-x}Al_x)_2$ och Al_2O_3 tillverkas genom att en molybdenaluminosilicid ($Mo(Si_{1-y}Al_y)_2$) blandas med SiO_2 , där SiO_2 har en renhetsgrad av åtminstone 98 %.

5 Vidare hänför sig uppfinningen till ett värmeelement av det
slag och med de huvudsakliga särdrag som anges i patentkravet
5.

10 Nedan beskrives uppfinningen närmare.

Föreliggande tillverkningsförfarande av ett värmeelement
väsentligen bestående av molybdensilicidtyp och legeringar av
detta grundmaterial sker ett pulver väsentligen innehållande
15 $Mo(Si_{1-y}Al_y)_2$ blandas med SiO_2 med en hög reningsgrad. Ren
kiseldioxid har en smälttemperatur av ungefär 1700 °C. Vid
användandet av SiO_2 medför dock nämnda utbytesreaktion mellan
Si i oxiden och Al i siliciden att materialet sintrar väl
till ett tätt material med hög densitet.

20 Nämnda SiO_2 kan föreligga som ren SiO_2 eller som aluminiumsilikater med hög renhet. Emellertid kan SiO_2 ingå i silikater,
där övriga ämnen i silikatet har sådana egenskaper att molybden-
25 densilicid inte kan legeras med ämnet eller ämnena ifråga och
sådana egenskaper att molybdensilicidens kristallgitters
symmetri bibehålls. Exempel på tänkbara material är mullit
och sillimanit.

30 Genom uppfinningen ersätts således bentonitleran med kiseldioxid, varigenom föroringar i bentonitleran, såsom Mg, Ca, Fe, Na och K inte överföres till elementet, varigenom den negativa inverkan på elementets funktion som föroringarna
har elimineras.

Det är möjligt att delvis substituera molybden med Rh eller W i materialet $Mo(Si_{1-x}Al_x)_2$ utan att kristallgittrets symmetri förändras.

5

Det har överraskande visat sig att vid låga föroreningshalter erhålls en oxid som inte skalar efter cyklistisk drift mellan rumstemperatur och hög temperatur, exempelvis 1500 °C.

10 Enligt en utföringsform bringas x bringas ligga i intervallet 0.4 - 0.6.

Enligt ytterligare ett föredraget utförande bringas x ligga i intervallet 0.45 - 0.55.

15

Föreliggande uppfinding löser således det inledningsvis nämnda problemet och medför att föreliggande element med fördel kan användas i ugnar utan att påverka det material som behandles i ugnen.

20

Föreliggande uppfinding skall inte anses begränsad till ovan angivna utföringsformer utan kan varieras inom dess av bifogade patentkrav angivna ram.

25

Patentkrav.

1. Förfarande för tillverkning av ett värmeelement väsentligen bestående av molybdensilicidtyp och legeringar av detta grundmaterial, kännetecknat av, att ett material väsentligen innehållande $Mo(Si_{1-x}Al_x)_2$ och Al_2O_3 tillverkas genom att en molybdenaluminosilicid ($Mo(Si_{1-y}Al_y)_2$) blandas med SiO_2 , där SiO_2 har en renhetsgrad av åtminstone 98 %.
- 10 2. Förfarande enligt krav 1, kännetecknat av, att nämnda SiO_2 ingår i silikater, där övriga ämnen i silikatet har sådana egenskaper att molybdensilicid inte kan levereras med ämnet eller ämnena ifråga sådana egenskaper att molybdensilicidens kristallgitters symmetri bibehålls.
- 15 3. Förfarande enligt krav 1 eller 2, kännetecknat av, att x bringas ligga i intervallet 0.4 - 0.6.
- 20 4. Förfarande enligt krav 1 eller 2, kännetecknat av, att x bringas ligga i intervallet 0.45 - 0.55.
- 25 5. Förfarande enligt krav 1, 2, 3 eller 4, kännetecknat av, att molybden delvis substitueras av Rh eller W i materialet $Mo(Si_{1-x}Al_x)_2$.
- 30 6. Elektriskt motståndsvärmeelement väsentligen bestående molybdensilicidtyp och legeringar av detta grundmaterial, kännetecknat av, att det väsentligen består av materialen $Mo(Si_{1-x}Al_x)_2$ och Al_2O_3 , där vid tillverkningen SiO_2 tillförts med en reningsgrad av åtminstone 98 %.
7. Värmeelement enligt krav 5, kännetecknat av

att x ligger i intervallet 0.4 - 0.6.

8. Värmeelement enligt krav 6, kännetecknat av,
att x bringas ligga i intervallet 0.45 - 0.55.

5

9. Värmeelement enligt krav 5, 6, 7 eller 8,
kännetecknat av, att molybden delvis substituerats
av Rh eller W i materialet $Mo(Si_{1-x}Al_x)_2$.

Sammandrag.

Förfarande för tillverkning av ett värmeelement
väsentligen bestående av molybdensilicidtyp och legeringar av
5 detta grundmaterial.

Uppfinningen utmärkes av, att ett material väsentligen innehållande $Mo(Si_{1-x}Al_x)_2$ och Al_2O_3 tillverkas genom att en molybdenaluminosilicid ($Mo(Si_{1-y}Al_y)_2$) blandas med SiO_2 , där SiO_2
10 har en renhetsgrad av åtminstone 98 %.

Uppfinningen avser även ett värmeelement.

**This Page is Inserted by IFW Indexing and Scanning
Operations and is not part of the Official Record**

BEST AVAILABLE IMAGES

Defective images within this document are accurate representations of the original documents submitted by the applicant.

Defects in the images include but are not limited to the items checked:

- BLACK BORDERS**
- IMAGE CUT OFF AT TOP, BOTTOM OR SIDES**
- FADED TEXT OR DRAWING**
- BLURRED OR ILLEGIBLE TEXT OR DRAWING**
- SKEWED/SLANTED IMAGES**
- COLOR OR BLACK AND WHITE PHOTOGRAPHS**
- GRAY SCALE DOCUMENTS**
- LINES OR MARKS ON ORIGINAL DOCUMENT**
- REFERENCE(S) OR EXHIBIT(S) SUBMITTED ARE POOR QUALITY**
- OTHER:** _____

IMAGES ARE BEST AVAILABLE COPY.

As rescanning these documents will not correct the image problems checked, please do not report these problems to the IFW Image Problem Mailbox.